

[Niels Mørk.]

styrelse og en arbejdsmarkedsstyrelse. I vore nabolande kender vi dette system; der findes sådanne styrelser med 400-500 medarbejdere; derfor tvivler jeg noget på, at den angivne merudgift på $\frac{1}{2}$ mill. kr. til dette formål vil slå til. Nu indgår centralstyrelsen ganske vist kun som en meget ringe part af det, der skal ske. Det, man skal lægge mærke til, er de linjer i bemærkningerne til det første af de foreliggende lovforslag, hvor der står:

„Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at skønne over de økonomiske konsekvenser af den samlede socialreform.“

Denne oplysning kan i hvert fald ikke være tilstrækkelig for os; vi har jo ikke de bedste erfaringer fra lignende situationer. Jeg tænker her specielt på arbejdsformidlingen og de ikke særlig godt virkende revalideringsinstitutioner. Vi vil altså lægge vægt på at få en beregning over, hvad det store apparat, der skal opbygges, specielt ude i amterne, vil komme til at koste at etablere og drive.

Jeg synes i øvrigt, at regeringen begynder i den forkerte ende. Man opbygger et administrationsapparat på grundlag af den nuværende tingenes tilstand, nærmere betegnet på grundlag af de nuværende sociale ydelsers økonomiske niveau. Ville det ikke være mere hensigtsmæssigt at lovgive om bedre ydelser, før man skridder til lovgivning på det administrative område?

For socialdemokratiets vedkommende vil jeg gerne sige, at vi ønsker at medvirke til at skabe en socialreform, en socialreform, præget af forbedringer, større koordination og forenkling. Vi erkender, at det er nødvendigt at skabe et større samarbejde og mere sammenhæng i det sociale arbejde, men vi lægger hovedvægten på forbedringer af de sociale ydelser, og så må strukturen komme i anden række.

Her må jeg henvise til den særudtalelse, som jeg på mit partis vegne afgav i kommissionen, og som jeg senere vil komme tilbage til. Jeg tror, eller rettere sagt jeg ved, at enhver må give mig ret i, at i de foreliggende forslag er der ikke én øres forbedringer af de sociale ydelser, og hvad værre er, der er heller ikke garanti eller sikkerhed for noget sådant. Ganske vist siger ministeren i

sin fremsættelsestale, at der også vil indgå forslag om selve indholdet af de sociale ydelser i en samlet social reform. Jeg spørger: hvornår vil det ske? Nu er der gået omtrent 6 år med at tale struktur, skal der gå 6 år til, før vi får gennemført fuld erstatning for mistet indtægt under sygdom, ulykke og arbejdsløshed? Skal der gå 6 år endnu, før vi får pensionsproblemerne løst? Jeg tror, at mange i befolkningen vil spørge: hvor er den virkelige, den reelle reform blevet af?

Mit parti har i denne regerings tid gentagne gange fremsat reformforslag om førtidspension, om tillægspension og generelle forhøjelser af de sociale pensioner. Vi har fremsat forslag om fuld erstatning under arbejdsudygtighed, vi har på en række andre sociale felter foreslået forbedringer. Alt er blevet afvist af regeringen, såvel store som små forbedringer af sociale ydelser, derfor kan det ikke overraske nogen, at vi ud fra disse erfaringer simpelt hen ingen tillid har til, at regeringen i den nærmeste tid vil gennemføre sociale forbedringer, som virkelig opfylder nutidens behov.

Man har talt meget om borgernes vandrings fra Herodes til Pilatus, fra det ene offentlige kontor til det andet. Dette er nu stærkt overdrevet. I virkeligheden har kun et lille mindretal behov for at henvende sig flere steder. Det vil også blive nødvendigt efter forslaget. Langt den største del af f. eks. sygemeldte borgere behøver kun at henvende sig i sygekasserne for at hæve dagpenge, og kun et fåtal — det drejer sig selvfølgelig i første række om de langvarigt syge — må på socialkontoret for at have supplerende kontant hjælp. I disse relativt få tilfælde får vi en slags dobbelt administration, men den er i virkeligheden ofte ganske unødvendig og kun foranlediget af, at dagpengene er for små.

Megen administration ville forsvinde, hvis de kontante ydelser under arbejdsudygtighed var mere dækkende, hvis de sociale pensioner blev forbedret. Dertil kommer, at en mere socialt betonet boligpolitik og en større indsats vedrørende sygdomsforebyggende foranstaltninger ville medvirke til, at megen bekymring, megen social nød, mange dårlige nerver og dermed megen lægebehandling og socialmedicinsk bistand ville kunne undgås, hvis hjemmenes øko-